

בתוקף מתאריך: 1.5.01

פרק: 04 - אסירים

ת' עדכון אחרון: 19.1.05

מס' הפקודה: 04.16.00

שביתת רעב של אסירים

- כללי**
1. לשביתת רעב של אסירים תיתכנה השלכות בתחומים אלה כולם או מקצתם:
- א. ההיבט המדיני – אינו בתחום אחריות שירות בתי הסוהר. אם קיימות השלכות מדיניות, הרי שהמדיניות תקבע על ידי הגורמים המדיניים המוסמכים לכך, ותובא על ידי הנציב לידיעת בעלי התפקידים המתאימים בשירות.
- ב. ההיבט הארגוני מינהלי לרבות ההיבט הרפואי.
- מטרה**
2. מטרת הפקודה לפרט את אופן ההתמודדות המערכתית עם אירוע שביתת רעב של אסיר/ אסירים, איום בשביתת רעב וסרבנות אכילה שאינה מגיעה לכדי שביתת רעב.
- הבסיס החוקי**
3. סעיף 56 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), התשל"ב-1971 קובע:
- " אסיר שעשה אחד מאלה עבר עבירת בית סוהר:
- (8) סירב לאכול לחם חוקו.
- (11) השחית מזון במזיד, או השליכו ללא הוראה.
- (41) כל מעשה, התנהגות, אי סדר או הזנחה הפוגעים בסדר הטוב או במשמעת...".
- הגדרות**
4. א. "שובת רעב" – אסיר שללא הצדקה כדין אינו אוכל ארבע ארוחות רצופות לפחות אף אם הוא שותה מים. אסיר האוכל חלק מהארוחה (לרבות נוזלים שאינם מים בלבד) לא ייחשב כשובת רעב.
- ב. "הצדקה כדין" – אישור רופא לא לאכול או אם האסיר מחויב עפ"י מצוות דתו שלא לאכול, או אם ניתן היתר לכך מסיבות מיוחדות על ידי מפקד בית הסוהר.

- ג. "שביתת רעב קבוצתית" - שביתת רעב של שני אסירים או יותר מאותו תא או אגף, אשר קיים קשר ביניהם ויש יסוד סביר להניח, כי סירובם לאכול מקורו בשאיפתם להשיג מטרה משותפת כלשהי.
- ד. "סרבן אכילה" - אסיר שאינו אוכל שלוש ארוחות או פחות.
5. א. במקרה של איום בשביתת רעב יחיד/קבוצתית או סרבנות אכילה יחיד/קבוצתית או שביתת רעב יחיד/קבוצתית ולאחר שמפקד ב/ס בירר מיידית את הסיבה לכך יבוצעו הדיווחים כדלקמן:

דיווחים

מהות הדיווח:	אופן הדיווח:
איום בשביתת רעב יחיד	מפקד האגף ידווח למפקד ב/ס, לעו"ס ולמרפאה.
איום בשביתת רעב קבוצתית	1. מפקד האגף ידווח למפקד ב/ס, למרפאה, לעו"ס. 2. מפקד ב/ס ידווח טלפונית לממ"ז. 3. ממ"ז ידווח טלפונית לנציב. 4. מפקד משמרת ידווח למרד"מ מחוזי. 5. מרד"מ מחוזי ידווח למרד"מ נציבותי.
סרבנות אכילה של יחיד	מפקד אגף ידווח למפקד ב/ס, לעו"ס ולמרפאה.
סרבנות אכילה קבוצתית	1. מפקד אגף ידווח למפקד ב/ס, לעו"ס ולמרפאה. 2. מפקד ב/ס ידווח טלפונית לממ"ז. 3. ממ"ז ידווח טלפונית לנציב. 4. מפקד משמרת ידווח למרד"מ המחוזי. 5. מרד"מ המחוזי ידווח למרד"מ נציבותי.

<p>1. מפקד אגף ידווח למפקד ב/ס, לעו"ס ולמרפאה.</p> <p>2. מפקד ב/ס ידווח טלפונית לממ"ז.</p> <p>3. ממ"ז ידווח טלפונית לנציב.</p> <p>4. מפקד משמרת ידווח למרד"מ המחוז.</p> <p>5. מרד"מ המחוז ידווח למרד"מ נציבות.</p>	שביתת רעב של יחיד
<p>1. מפקד אגף ידווח למפקד ב/ס, לעו"ס ולמרפאה.</p> <p>2. מפקד ב/ס ידווח טלפונית לממ"ז.</p> <p>3. ממ"ז ידווח טלפונית לנציב.</p> <p>4. מפקד משמרת ידווח למרד"מ מחוזי.</p> <p>5. מרד"מ המחוז ידווח למרד"מ נציבותי.</p> <p>לגבי ביטחוניים: בנוסף לני"ל, רמ"ל ביטחון והאסיר ידווח למטכ"ל / אג"מ / קרפ"ר / קמצ"ר וכן ידווח לנציג צלב האדום.</p>	שביתת רעב קבוצתית

ב. כל דיווח יתבצע במידי.

ג. דיווח לשר לביטחון פנים ייעשה לפי החלטת נציב בתי הסוהר.

6. כנגד שובתי הרעב ינקוט מפקד ב/ס בצעדים הבאים:

**צעדי תגובה
לשביתת רעב
קבוצתית**

א. ריכוז שובתי הרעב בנפרד מהאסירים שאינם שובתי רעב.

ב. העמדת האסירים לדין משמעתי לפי פקני"צ 04.13.00.

ג. כל מצרכי מרכז המכר שברשות האסירים, ירוכזו בנפרד לגבי כל

אסיר ויופקדו תוך רישום ואחסון מתאים באפסנאות.

- ד. שלילת כל טובת הנאה אחרת (נספח א').
- ה. על שלילת טובות הנאה לפי פקודה זו לא יחולו ההליכים הקבועים בפקני"צ 04.17.00 למעט הליכי השימוע הקבועים בה.
- ו. אסיר שובת רעב לא יוצא מתאו למעט לטיול/לטיפול רפואי/בימי"ש/ חקירה/ כשצורך בטחוני מחייב הוצאתו/ או כל צורך אחר לפי שיקול דעת מפקד בית הסוהר.
- ז. מנהל בית הסוהר ידווח לממ"ז ולמרד"מ המחוזי על שלילת טובות הנאה מאסירים בשביתת רעב קבוצתית. הביצוע לפי כללי הדיווח שבפקני"צ 03.09.00.
7. שביתת רעב של יחיד תטופל כמו שביתת רעב קבוצתית, כולל הפרדה ומעקב אחר מהלך השביתה. ההפרדה תבוצע בהתאם לאפשרויות בבית סוהר.
8. במקרה של איום בשביתה וסרבנות אכילה מפקד ב/ס באישור ממ"ז, רשאי לנקוט בצעדים המפורטים בסעיף 6 לעיל כולם או מקצתם, גם כנגד האסיר/ האסירים המאיים/ המאיימים בשביתת רעב או סרבן/ סרבני אכילה.
9. ביקור עורך דין אצל אסיר (לרבות עצור) שובת רעב יותר בהתאם לפקודת נציבות 04.34.00 "קשרי אסירים עם עורכי דין".
10. א. בקשות נציגי הצלב האדום לביקורים מיוחדים בבתי הסוהר בעת שביתת רעב, יובאו לאישור רמ"ל הביטחון בתיאום עם סגן הנציב.
ב. אושר הביקור, קצין אסירים מחוזי או קצין אסירים בבית הסוהר יתלווה לנציגי הצלב האדום.
11. א. קיים צפי לשביתת רעב קבוצתית, יערכו תאומים מוקדמים אל מול גורמי חוץ רלוונטיים: משרד הבריאות/ צה"ל/ משטרת ישראל/ קרפ"ר.
ב. יח' מצדה, נחשון ובית הספר ניר יהיו כוח התערבות ותגבור ויופעלו בהתאם להוראות רמ"ל ביטחון והאסיר.

ג. יופעל חמ"ל אחוד של מינהל ביטחון וקרפ"ר במטה הנציבות.

ד. מחלקת הרפואה תערך בהתאם לקבוע בנוהלי הרפואה.

12. במקרה של שביתת רעב קבוצתית במספר בתי הסוהר, ימונה על ידי הנציב צוות מטה רב-מקצועי שבו יהיו חברים נציגי הממ"זים והמינהלים השונים.

צוות מטה רב-מקצועי

הצוות יסייר בבתי הסוהר ויעמוד מקרוב על הלכי הרוח בקרב האסירים והבעיות הקיימות וידווח עליהם לנציב.

13. פורום שיורכב מחלק מחברי ספ"כ בהרכב שיקבע הנציב, יתכנס בראשותו מידי יום במהלך השביתה לקבלת דיווחים, להערכות מצב ולקבלת החלטות.

פורום הנציב

14. א. החל מהשבוע השני לקיום שביתת רעב קבוצתית, יוצבו בבית הסוהר רופא קבוע וצוות חובשים אשר יהו ביחידה בכל שעות היממה.
ב. הוראות לעניין הטיפול הרפואי בשובתי רעב מפורטות בנוהלי רפואה:

טיפול רפואי בזמן שביתת רעב קבוצתית

(1) טיפול רפואי באסיר שובת רעב 02-5002 - .

(2) הערכות מח' רפואה בעת שביתת רעב קבוצתית - 01-4002.

15. בבית הסוהר - מפקד בית הסוהר.
במפקדת המחוז - ממ"ז.
בנציבות - סגן הנציב.

גורם ביצוע

נספח א'

טובות ההנאה שתישללנה משובת רעב

- א. הפסקה מיידית של חלוקת מצרכי מרכז המכר.
- ב. הוצאת המזון (מוצק, נוזלי) מתאי שובתי הרעב.
- ג. הטיול היומי יוגבל לשעה אחת.
- ד. ביטול חלוקת עיתונים והשמעת רדיו, קלטות.
- ה. ביטול ביקורי משפחות.
- ו. אי משלוח וקבלת מכתבים.
- ז. נטילת מוצרי חשמל (מלבד מאוורר) הרשאים להחזיק בהם והפקדתם באפסנאות.
- ח. הוצאת ספרי לימוד (מלבד ספר דת) וריכוזם בספריית בית הסוהר.
- ט. הוצאת כלי נגינה, משחקי חברה, כלי כתיבה.
- י. הוצאת אביזרי ספורט מחצר הטיולים.

בתוקף מתאריך: 1.5.01

פרק: 04 - אסירים

ת' עדכון אחרון: 19.1.05

מס' הפקודה: 04.16.00

תאריכי עדכון קודמים:

1.11.04, 19.11.03